

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax: 088 118 86 71
www.overijssel.nl
postbus@overijssel.nl
KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Woningstichting Sint Joseph Almelo
t.a.v. de heer [REDACTED]
Twentelaan 5
7609 RE ALMELO

Inlichtingen bij

Dhr. [REDACTED]
Telefoon 038 499 [REDACTED]
[REDACTED]@overijssel.nl

Datum	Kenmerk	Zaaknummer	Pagina	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
12.10.2021	D2021-09-002923	Z-HZ-WNB-2020-004354	1 van 14	4	30 november 2020	

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte heer [REDACTED],

Mevrouw [REDACTED] van het adviesbureau Hunink Ecologie heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 30 november 2020² ontvangen. Op 24 juni 2021 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen. De aanvraag is gedaan vanwege het renoveren en verduurzamen van de Havezatheflat in Almelo. In deze brief geven wij ons besluit weer.

Besluit

Wij besluiten u een ontheffing³ te verlenen van verbodsbepalingen voor een soort van de Habitatrictlijn. In het bijzonder gaat het om het verbod om de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen⁴.

Deze ontheffing heeft betrekking op de renovatie en verduurzaming van de Havezatheflat aan de Havezate 146-304 in Almelo.

Wij verlenen u geen ontheffing van het verbod om de gewone dwergvleermuis te verstoren. Dit omdat u voldoende voorzorgsmaatregelen neemt om het opzettelijk verstoren van deze soort te voorkomen. Hierdoor overteedt u de verbodsbepalingen uit artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming niet.

Deze ontheffing treedt in werking een dag na de verzenddatum van dit besluit tot en met 1 maart 2025.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in bijlage 1.

- De aanvraag van 30 november 2020 en de bijbehorende stukken te weten:
 - 'Quickscan flora en fauna, Havezatheflat Almelo', van 27 juli 2020;
 - 'Vleermuisonderzoek en activiteitenplan, Havezatheflat Almelo', van 30 november 2020;
 - Aanvullende gegevens van 24 juni 2021, met een aangepaste versie van de rapportage van 30 november 2020.

¹ In het kader van art. 3.8, eerste lid Wnb

² EDO-kenmerk 6080034

³ Op basis van art. 3.8 Wnb

⁴ Art. 3.5, vierde lid Wnb

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen), behorende bij dit besluit, weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit om ontheffing te verlenen kunt u bezwaar maken. Op pagina 4 wordt toegelicht hoe u dit kunt doen.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁵.

De verschuldigde leges zijn:

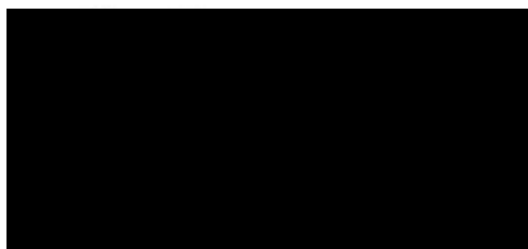
Artikel Code	Artikel omschrijving	Leges bedrag
7.6.2	Afhandelen en besluitvorming aanvraag van ontheffing als bedoeld 3.3, 3.8 en 3.10 Wnb, die al dan niet ziet op het realiseren van een infrastructureel werk, ruimtelijke inrichting of projectontwikkeling	€ 3.055,00
Totaal leges		€ 3.055,00

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Neemt u dan gerust contact op via de contactgegevens vermeld in het briefhoofd onder Inlichtingen bij. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ-WNB-2020-004354 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
Namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
ing.

Bijlagen:

Bijlage 1	Voorschriften
Bijlage 2	Overwegingen bij het besluit
Bijlage 3	Ligging plangebied en tijdelijke vleermuiskasten
Bijlage 4	Permanente maatregelen

⁵ Belastingverordening Overijssel

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van de gemeente Almelo;
- Hunink Ecologie, mevrouw [REDACTED], Samoer 28 in Zeewolde.

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent.
Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 088 - 118 86 73.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 – VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2021-09-002923). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het 06-telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidende ecologisch deskundige⁶, inclusief het 06-telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - het kenmerk van deze beschikking (D2021-09-002923).

Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.

3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Lokaal, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

Soortspecifiek

5. Bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden (zoals het ongeschikt maken van verblijfplaatsen en isolatiewerkzaamheden) houdt u rekening met de kwetsbare voortplanting- en overwinteringsperiode van de gewone dwergvleermuis. De voortplanting loopt globaal van 15 mei tot en met 31 augustus. De overwinteringsperiode loopt globaal van 1 november tot en met maart, tot 1 mei kunnen exemplaren aanwezig zijn. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden

⁶ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

kunnen deze kwetsbare perioden langer dan wel korter zijn. Afwijkingen worden onderbouwd beschreven in het logboek.

6. U heeft in oktober 2020 12 tijdelijke vleermuiskasten (8 VK MP 03 en 4 VK SK 03 van Vivara) geplaatst conform bijlage 3 van dit besluit. De tijdelijke vleermuiskasten mogen buiten de kwetsbare perioden verwijderd of verplaatst worden nadat de permanente verblijfplaatsen (zie voorschrift 9) zijn opgeleverd en deze minimaal zes maanden beschikbaar zijn in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis. Voorafgaand aan het verwijderen van de tijdelijke vleermuiskasten moet een ecologisch deskundige vaststellen dat de betreffende kasten niet door vleermuizen gebruikt worden.
7. Buiten de kwetsbare perioden (voorschrift 5) maakt u de (potentiële) verblijfplaatsen in de westelijke gevel ongeschikt. De verblijfplaatsen worden tenminste drie dagen voor de aanvang van de isolatiewerkzaamheden (inclusief steigerbouw) ongeschikt gemaakt. Het ongeschikt maken gebeurt door het afsluiten met exclusion flaps bij alle openingen of open stootvoegen groter dan 8 mm. Kleinere openingen worden voorzien van speciaal vulschuim dat gemakkelijk verwijderd kan worden. Het ongeschikt maken vindt plaats onder begeleiding van een ecologische deskundige op het gebied van vleermuizen.
8. Minimaal twee dagen na het ongeschikt maken voert u een controle uit met behulp van een batdetector en/of warmtebeeldcamera. Deze controle moet uitgevoerd worden door de ecologisch deskundige onder bij nacht geschikte vliegomstandigheden voor vleermuizen ($>8^{\circ}\text{C}$, wind max 4 Bft en maximaal motregen). Indien alsnog verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetroffen, dan zijn extra maatregelen nodig om de verblijfplaatsen verder ongeschikt te maken. Deze procedure wordt herhaald totdat geen verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis meer waargenomen worden. De isolatiewerkzaamheden mogen pas starten als uit de controle blijkt dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn in de bebouwing.
9. Conform bijlage 4 moet u minimaal de bovenste meter van de westelijke gevel (weergegeven in de groene arcering) vrijhouden van isolatiemateriaal. Zodoende blijft de bovenste meter beschikbaar voor de gewone dwergvleermuis. U zorgt ervoor dat de binnenzijde van de open spouw afgeschermd wordt, zodat het isolatiemateriaal tegengehouden wordt en niet de bovenste meter bereikt. U moet in het ecologische logboek aangeven hoe u hier precies uitvoering aan heeft gegeven.
10. In de bovenste meter behoudt u zoveel als mogelijk de aanwezige open stootvoegen en plaatst u ook 6 invliegstenen (IB VL 03 Vivara), zoals weergegeven in bijlage 4 van dit besluit. Dit doet u gelijktijdig of direct na de spouwisolatie.

Overige zaken

11. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis.
12. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat dan om het bijhouden van data van uitvoeren in relatie tot weersomstandigheden, rapportage controles en afweging voor locaties van de permanente verblijfplaatsen, wijze van ongeschikt maken, resultaten controle met batdetector en oplossingen bij onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de handhaver aan hem/haar getoond.

BIJLAGE 2 - OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	9
A1	Bevoegdheid	9
A1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	9
A2	Procedure	9
A2.1	Overeenstemming andere provincie	9
A2.2	Adviesverzoek aan gemeente	9
A3	Toetsingskader soorten	10
A3.1	Wettelijke regels	10
A3.2	Provinciaal beleid	10
B	WEERGAVE VAN DE FEITEN	11
B1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	11
B1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	11
B1.2	Doel van het project	11
B1.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	11
B1.4	Periode	12
B1.5	Onderliggende documenten	12
B1.6	Aanvullende gegevens	13
C	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	13
C1	Inhoudelijke beoordeling	13
C1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	13
C1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	13
C1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	14
C1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	14
C1.5	Wettelijk belang van het project	14
C1.6	Toetsing aan overige vereisten	15
C1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	15
D	Slotconclusie	16

A BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

A1 Bevoegdheid

A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁷. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Almelo gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming⁸ en (soms) de Regeling natuurbescherming⁹ zijn voor de toetsing relevant.

A3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

⁷ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

⁸ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

⁹ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹⁰ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹¹ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

B WEERGAVE VAN DE FEITEN

B1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Het plangebied ligt aan de Havezate 146-304 in Almelo en betreft de Havezatheflat. In deze flat zijn 80 appartementen aanwezig, verdeeld over 5 verdiepingen. De balkons bevinden zich aan de zuidzijde. Aan de noordzijde bevinden zich de galerijen. Het gebouw heeft een plat dak. Het plangebied is weergegeven in bijlage 3 van dit besluit.

Sint Joseph is voornemens het appartementengebouw met 80 appartementen aan de Havezathe te Almelo te renoveren en te verduurzamen. Hierbij wordt het binnenwerk vernieuwd; de badkamer, de keuken en het toilet. Aan de buitenzijde worden de kozijnen, ramen, deuren en galerijhekken vervangen. Tevens is men voornemens de spouwmuur van het gebouw te isoleren en de balkons op te knappen. De werkzaamheden aan de buitenzijde van de flat vinden plaats vanaf september 2021.

B1.2 Doel van het project

De hoofdreden dat dit gebouw wordt gerenoveerd is dat er vanuit de bewoners al jaren klachten komen over tocht, vocht, koude en de verouderde uitstraling binnen en buiten. Sint Joseph is een woningcorporatie die woningen verhuurd aan mensen die hier zelf niet in kunnen voorzien, middels sociale woningbouw. Sint Joseph heeft de plicht om de bewoners van een woning te voorzien waar ze veilig, comfortabel en fijn kunnen wonen. Aan deze plicht kan in dit geval niet worden voldaan. Daarom is begonnen met de voorbereiding van de renovatie en daarbij ook de verduurzaming van de flat.

B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan van het verbod om de gewone dwergvleermuis opzettelijk te verstoren¹² en om de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soort te beschadigen of te vernielen¹³.

B1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 maart 2021 tot en met 1 maart 2025.

B1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Het aanvraagformulier van 30 november 2020;
- 'Quickscan flora en fauna, Havezatheflat Almelo', van 27 juli 2020;
- 'Vleermuisonderzoek en activiteitenplan, Havezatheflat Almelo', van 30 november 2020;
- Aanvullende gegevens van 24 juni 2021, met een aangepaste versie van de rapportage van 30 november 2020.

B1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 30 november 2020 ontvangen. Op 11 januari 2021 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 24 juni 2021¹⁴ ontvangen.

¹⁰ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹¹ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

¹² Art. 3.5, tweede lid Wnb

¹³ Art. 3.5, vierde lid Wnb

¹⁴ EDO-kenmerk D2021-06-003295

C TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis bij onze toetsing.

C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport 'Vleermuisonderzoek en activiteitenplan, Havezatheflat Almelo', van 18 juni 2021¹⁵ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Een quickscan op 27 juli 2020. Hieruit blijkt de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen in de flat.
- Een nader onderzoek naar vleermuizen in 2020 (najaar) 2021 (voorjaar/zomer) conform het vleermuisprotocol.

Wij zijn van oordeel dat de onderzoeken afdoende zijn geweest om de aanwezigheid van vleermuizen en de functie van verblijfplaatsen vast te stellen.

Tijdens de najaarsronden in 2020 is vastgesteld dat de flat een verblijfsfunctie heeft voor de gewone dwergvleermuis. Centraal op de flat is een hoge liftschaft aanwezig. Op deze locatie zijn 3 zwermende gewone dwergvleermuizen waargenomen die de muur en dakrand aantakten. Dit gedrag is door middel van de warmtebeeldcamera in detail waargenomen. Aan de westgevel van de flat is tevens een zwermende gewone dwergvleermuis waargenomen. Dit zwermgedrag duidt op een (winter)verblijfplaats in het gebouw op of nabij de locatie waar de dieren de gevel 'aantikken'. Tijdens de voorjaarsrondes voor zomer- en kraamverblijfplaatsen zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen.

C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de isolatiewerkzaamheden (spouwisolatie) aan de kopgevels wordt de paar- en winterverblijfplaats, of mogelijke massawinterverblijfplaats, aan de westelijke gevel beschadigd en vernield.

De liftschaft blijft gehandhaafd. Uit het onderzoek blijkt dat dit de meest belangrijke plek is voor de gewone dwergvleermuis in het gebouw. Uit esthetisch oogpunt wordt deze mogelijk in 2022 geschilderd. U geeft niet aan hoe en wanneer u het schilderwerk aan de liftschaft wilt uitvoeren. Indien u zwermen of invliegen belemmert in de periode augustus tot en met maart, dan is wel sprake van een negatief effect op de liftschaft als zwermlocatie en massawinterverblijfplaats. Wanneer u steigerwerk of doeken plaatst, of andere belemmerende activiteiten uitvoert, dan moet u dat doen in de periode dat de gewone dwergvleermuis geen gebruik maakt van de liftschaft. Dat is de periode tussen april en juli. In dat geval is er geen sprake van een verbodsovertreding.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag¹⁶, zijn in grote lijnen voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op deze soort zoveel mogelijk geminimaliseerd. In de voorschriften (bijlage 1) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Om de vleermuizen voorafgaand aan de werkzaamheden de gelegenheid te geven om de spouw tijdig te verlaten, worden exclusion-flaps geplaatst. Deze dienen een aantal dagen voor de werkzaamheden geplaatst te worden, waarbij de vleermuizen 2 nachten de gelegenheid hebben de spouwruiimte te verlaten, bij een minimale nachttemperatuur van 8 graden en geen neerslag. Dit dient plaats te vinden tussen september en oktober. Na het ongeschikt maken wilt u een controle uitvoeren door met een endoscoop in de spouwmuur te kijken of daarin nog vleermuizen zitten. Deze methode achter wij niet voldoende. Na het ongeschikt maken moet u een controle uitvoeren met een batdetector/warmtebeeldcamera om te bepalen dat de gewone dwergvleermuis de spouwmuur verlaten heeft. Indien alsnog vleermuizen verwacht worden in de verblijfplaatsen, dan dient u verdergaande maatregelen te nemen om de verblijfplaats alsnog ongeschikt te maken.
- In de directe omgeving van de flat zijn 8 grote vleermuiskasten (VK MP 03 Vivara) en 4 zeer grote vleermuiskraamkasten (VK SK 03 Vivara) geplaatst. De betreffende kasten voldoen aan de eisen,

¹⁵ Hoofdstukken 3 en 4, pagina 7 tot en met 9

¹⁶ Hoofdstukken 9 en 10, pagina 17 tot en met 21

gesteld in het kennisdocument van de gewone dwergvleermuizen. Deze hangen vanaf oktober 2020, waardoor vleermuizen voor alle functies voldoende gewenningstijd hebben om de vleermuiskasten te ontdekken. De locaties van de tijdelijke kasten is weergegeven in bijlage 3 van dit besluit.

- De gerenoveerde Havezatheflat blijft duurzaam geschikt voor vleermuizen. De bovenste meter van de kopspouw wordt niet geïsoleerd. Tevens worden daar invliegstenen geplaatst. De liftschacht blijft in de huidige staat behouden.

Uit de Vogel- en habitatrichtlijn-rapportage 2019 blijkt dat het verspreidingsgebied van de gewone dwergvleermuis gunstig is. Er zijn echter onvoldoende gegevens beschikbaar om een duidelijk beeld van de landelijke staat van instandhouding te bepalen (Vogel-en-Habitatrichtlijnrapportage, 2019). De (massa)winterverblijfplaats op het dak blijft behouden en hiervan kan de gewone dwergvleermuis gebruik blijven maken. Ook gedurende de uitvoering van de werkzaamheden. De paar/(massa)winterverblijfplaats in de westelijke kopgevel is tijdig en in voldoende mate in de directe omgeving teruggebracht met hiervoor geschikte tijdelijke vleermuiskasten. Bovendien blijven alternatieven voorhanden in de woningen in de directe omgeving. In de nieuwe situatie blijft een deel van de spouwmuur in de westelijke gevel beschikbaar als paar/(massa)winterverblijfplaats. Hiervan kan de gewone dwergvleermuis na uitvoering van de werkzaamheden vanaf augustus 2022 weer gebruik van maken. Op die wijze wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van het renoveren en verduurzamen van de Havezatheflat in Almelo leiden tot het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.5, vierde lid uit de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

U heeft ook ontheffing aangevraagd van het verbod om de gewone dwergvleermuis te verstoren. Bij het ongeschikt maken van de verblijfplaats wordt rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis. Daarom is geen sprake van het verstoren van deze soort. Ontheffing van dit verbod is niet noodzakelijk.

C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Wij zijn van oordeel dat er geen andere bevredigende oplossing is. Het project omvat renovatie en verduurzaming van de bestaande woningen en is daarmee locatiegebonden. De technische staat van de woningen is dusdanig dat ze niet meer voldoen aan de eisen van deze tijd. De woningen zijn onvoldoende geïsoleerd, waardoor er veel energieverlies optreedt. Bovendien is het klimaat in de woningen niet optimaal als gevolg van vocht en tocht. Vanuit de bewoners zijn hierover al jaren klachten. Het isoleren aan de binnenzijde van de appartementen is energetisch geen oplossing, omdat er koudebruggen bij de vloeren zullen ontstaan, met alle gevolgen van dien. En de bewoners blijven in de woningen wonen tijdens de renovatie, dus uitvoeringstechnisch is dit niet te organiseren in bewoonde toestand. Indien er geen woningverbetering wordt uitgevoerd, zullen de woningen op langere termijn onbewoonbaar worden. Uiteindelijk zal dit leiden tot de sloop van de woningen. Dit zal eveneens resulteren in verlies van verblijfplaatsen voor vleermuizen. Het alternatief van sloop en nieuwbouw heeft tot gevolg dat er voor langere periodes geen verblijfplaatsen beschikbaar zijn op de locatie van de te slopen flat. Bij de gekozen werkwijze is rekening gehouden met de gewone dwergvleermuis, door de werkzaamheden buiten de kwetsbare periodes te plannen en in de nieuwe situatie nieuwe verblijfplaatsen te integreren.

C1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond. Sint Joseph heeft vanuit de overheid de verplichting om haar bezit in 2030 op gemiddeld

label B te krijgen. De woningen in de Havezatheflat behalen dit niveau niet. Daarnaast moet het bezit van Sint Joseph in 2050 energieneutraal zijn, hierin draagt de renovatie van dit complex ook bij. Om de appartementen de benodigde energie labels te laten behalen en het gewenste comfort voor de bewoners te garanderen, moeten er isolerende maatregelen worden uitgevoerd. Het complex is in de jaren 70 gebouwd en is daarna nooit meer grootschalig gerenoveerd. Dus de isolatiewaarden zijn nog van die tijd en zijn te verwaarlozen. De grote kopgevels zijn de grootste isolatielekken, hier gaat heel veel energie en warmte verloren. Het is dus noodzaak om deze te isoleren.

C1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹⁷ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb¹⁸. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

D Slotconclusie

De ontheffing van de verbodsbepalingen om de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen en te vernielen, kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten worden niet aangetast. Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soort optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

Wij verlenen geen ontheffing van het verbod om de gewone dwergvleermuis te verstoren.

¹⁷ Art. 1.10, derde lid Wnb

¹⁸ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

BIJLAGE 3 – LIGGING PLANGEBIED EN TIJDELIJKE VLEERMUISKASTEN

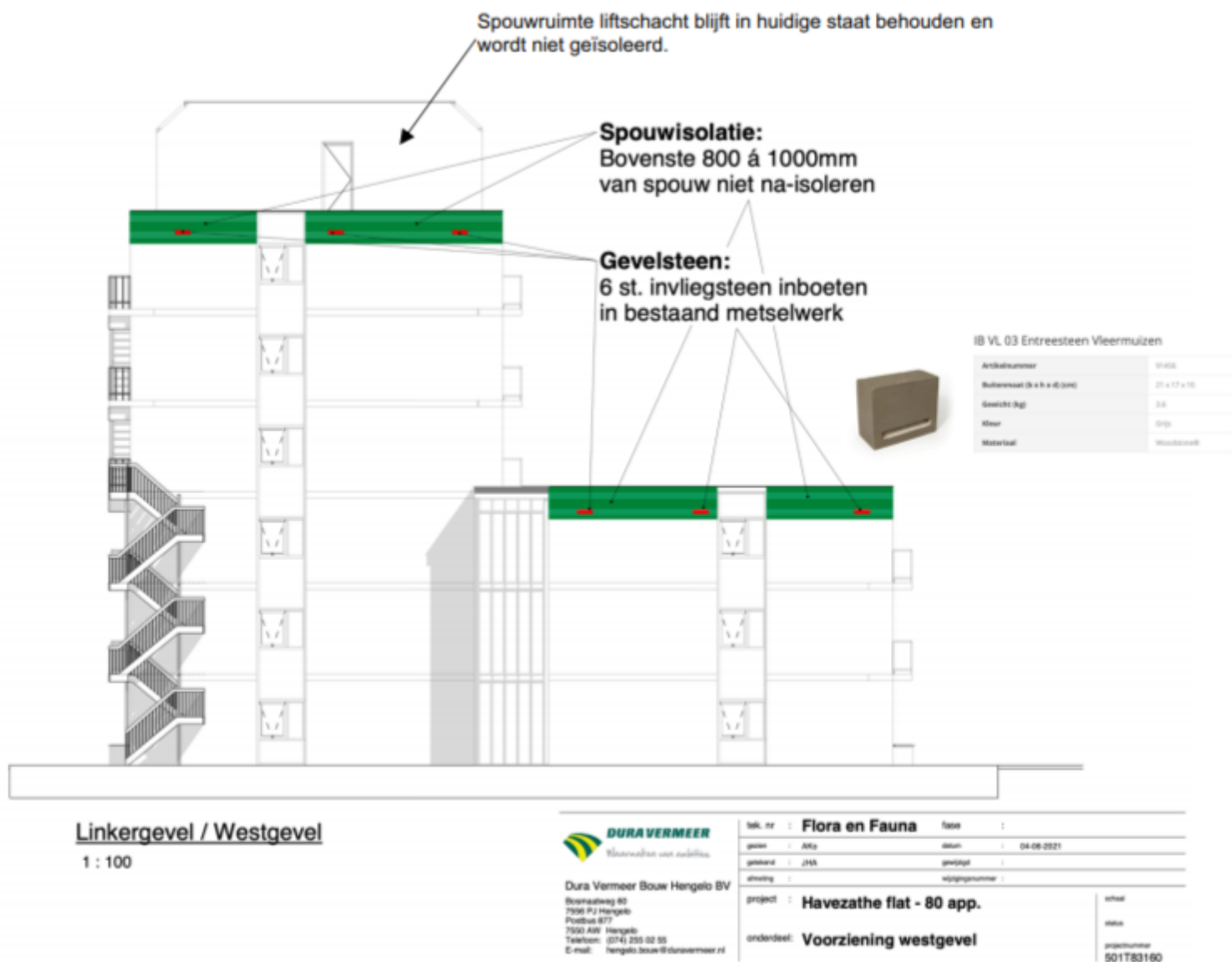

Figuur 2. Begrenzing van de onderzoekslocatie.

Figuur 11. Locaties en foto's van de geplaatste vleermuiskasten type VK MP 03 (groot) en VK SK 03 (zeer groot):

BIJLAGE 4 – PERMANENTE MAATREGELEN

Figuur 13. In de nieuwe gevel worden invliegstenen gemaakt, waardoor vleermuizen van de oorspronkelijke spouw gebruik kunnen blijven maken (bron: Dura Vermeer, 4 juni 2021).